

Mitja Gorjan, generalni direktor Soških elektrarn Nova Gorica

Zelena transformacija je naša realnost

Besedilo in fotografiji: **Mare Bačnar**

Družba SENG načrtuje postavitev sončne elektrarne v velikosti do 10 MW na brežini zgornje akumulacije ČHE Avče na Kanalskem Vrhu, z družbo DARS pa se dogovarjajo tudi za gradnjo sončnih elektrarn na degradiranih območjih ob primorski avtocesti.

Minilo je leto dni, odkar je mesto generalnega direktorja družbe SENG zasedel **Mitja Gorjan**, ki obnovljivi energiji pripisuje velik pomen v oblikovanju boljše prihodnosti. Gorjan ima za seboj dolgoletne izkušnje na področju načrtovanja in izvedbe investicij. Pred imenovanjem za generalnega direktorja SENG je vodil investicijsko-razvojni sektor družbe Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica. Njegova vloga v štiriletnem mandatu je osredinjena predvsem na izpeljavo razvojnih projektov ter izvedbo naložb v obnovo, nadgradnjo in v gradnjo zmogljivosti za proizvodnjo obnovljive električne energije.

Kateri so vaši osrednji cilji in vizija razvoja Soških elektrarn v prihodnjih letih ob upoštevanju trenutnih smernic v energetiki?

»Moji osrednji cilji so skladni z usmeritvijo celotne skupine HSE, ki je zavezana zeleni transformaciji. Proizvedena energija Soških elektrarn Nova Gorica je že zdaj prijazna do okolja, ker proizvajamo izključno električno energijo iz obnovljivega vodenega vira.

Strateške cilje celotne skupine HSE želim čim bolj učinkovito vpeljati v regionalno okolje, kar pomeni, da bomo veliko energije in znanja usmerili v širitev proizvodnega portfelja iz obnovljivih virov energije ter z njimi povezanih hranilnikov.«

V svoji prejšnji službi ste vodili investicijsko-razvojni sektor družbe Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, d. d. Kako nameravate izkoristiti svoje izkušnje ob prehodu z vodstvenega položaja v investicijsko-razvojnem sektorju na položaj generalnega direktorja Soških elektrarn?

»Lahko rečem, da sem bil ob pravem času na pravem mestu. V prejšnji službi sem se znašel ravno v obdobju, ko je bilo v Sloveniji nujno posodobiti osnovno infrastrukturo s področja oskrbe s pitno vodo in ravnanja z odpadno vodo. Za te projekte so bila predvidena tudi evropska sredstva, tako da sem doobra spoznal načine pridobivanja teh sredstev.

Poleg operativnih izkušenj sem z vodenjem velikih projektov pridobil veliko izkušenj tudi s področja umeščanja objektov v prostor, kar mi pri zdajšnjih izzivih pride zelo prav.«

Kateri projekti ali operative aktivnosti so v vašem mandatu postavljeni kot prednostne naloge?

»Vsekakor so to projekti, povezani s tako imenovano zeleno transformacijo. Tu na krajši rok mislim predvsem postavitev sončnih elektrarn na našem območju.

V organizacijskem smislu pa so prednostne naloge povečanje učinkovitosti poslovnih procesov in

»Zelena transformacija je naša realnost in se ji ni več mogoče izogniti. Vlaganja v tehnologije in rešitve, ki so prijaznejše do okolja, so nujna in pomembna za celotno družbo. Vprašanje je samo, kdo, koliko in kam se bo vlagalo.«

jasnejša opredelitev kompetenc ter odgovornosti.«

Kako napreduje načrtovani projekt postavitve sončne elektrarne na območju akumulacije Avče oziroma kako daleč ste z drugimi podobnimi projekti?

»Gre za postavitve sončne elektrarne velikosti do 10 MW na brežini zgornje akumulacije ČHE Avče na Kanalskem Vrhju. Projekt smo zaradi omejitev priključitve na obstoječe omrežje razdelili v dve fazi. V lanskem letu smo podpisali sporazum z družbo DARS za postavitve sončnih elektrarn s potencialno skupno močjo 20 MW na degradiranih območjih ob primorskem kraku avtoceste. V sklopu sporazuma je najbližje uresničtvi postavitve sončne elektrarne pri Dekanih, moči približno 9 MW.

Ali se vaši strokovnjaki vključujejo tudi v pripravo projekta gradnje črpalne elektrarne Kozjak?

Celotna skupina HSE je oblikovala strateške ekipe, v katere so vključeni tudi strokovnjaki SENG, ki se

”

Strateške cilje celotne skupine HSE želim čim učinkoviteje vpeljati v regionalno okolje, kar pomeni, da bomo veliko energije in znanja usmerili v širitev proizvodnega portfelja iz obnovljivih virov energije ter z njimi povezanih hranilnikov.

osredinjajo tudi na področje črpalnih elektrarn. Strokovnjaki družbe SENG imajo izkušnje, ker že več kot deset let upravljamo prvo in edino črpalno elektrarno v Sloveniji, to je ČHE Avče kar omogoča, da pridobljeno znanje in izkušnje na področju črpalnih elektrarn delimo tudi z drugimi strokovnjaki družb v skupini HSE.«

Kak pomen dajete vlaganju v obnovo in nadgradnjo obstoječih zmogljivosti za proizvodnjo obnovljive električne energije v kontekstu trajnostne energetike?

»Proizvodna razpoložljivost obstoječih elektrarn je osnova, na kateri gradimo večino svojih poslovnih odločitev. Te elektrarne smo dolžni ohranjati v najboljši mogoči kondiciji. Tu ni kompromisov. Posebno skrb v družbi namenjamo preventivnim kontrolam, revizijam ter rednemu in obnovitvenemu vzdrževanju. V preteklih letih sta bili obnovljeni in dograjeni dve sistemski elektrarni na reki Soči, to sta HE Dobljar in Plave. Trenutno poteka javni razpis za rekonstrukcijo visokonapetostnega stikališča ob HE Dobljar. V prihodnjih treh letih na-

črtujemo še posodobitev elektrarne v Solkanu in remont ČHE Avče. Vsi ti projekti so inženirsko in investicijsko zahtevni, zato je nujna tudi posebna pozornost pri ohranjanju in razvoju inženirskega znanja v družbi.«

Kako se nameravate spopasti z izzivi, povezanimi z okoljskimi standardi, in s trajnostnim vidikom proizvodnje električne energije?

»Okolju in okoljskim standardom že zdaj namenimo veliko pozornosti. Uveljavili smo kar nekaj okoljskih standardov, vključno z ISO 14001:2015. Okoljska zavest je del naše poslovne politike in dejansko postaja del našega vsakdanjika, ki so jo ponotranjili tudi naši zaposleni. Naša vloga v okolju se jasno odraža v korektnih odnosih z lokalno skupnostjo in ob skrbi za ohranjanje naravnih danosti na povodju reke Soče in širše. Pred kratkim smo v družbi oblikovali ekipo za trajnostno poročanje po direktivi CSRD, kar bo še dodatno utrdilo našo zavezo do družbenega in naravnega okolja.«

Na kak način boste spodbujali inovacije v sektorju proizvodnje električne energije ter uporabo in razvoj novih tehnologij za proizvodnjo iz obnovljivih virov energije?

»V družbi imamo že nekaj časa vpeljan sistem nagrajevanja in spodbujanja inovacij. Ta sistem dobro deluje, vendar obstaja nevarnost, da brez zavzete vključenosti vodij in mentorjev postane rutina. Primerno spodbujanje in motivacija sta odgovornost vseh vodilnih v družbi, zato je naša dolžnost, da nenehno iščemo načine in spodbujamo kolege k iskanju boljših rešitev. Vsako leto sodelujemo tudi na natečaju lokalne Gospodarske zbornice (GZS Severna Primorska); inovacije sodelavcev SENG so vedno opažene in nagrajene.

V prihodnosti nameravamo povečati variabilni del nagrajevanja, kar je tudi eden pomembnejših dejavnikov spodbujanja zaposlenih. Mislim, da so motivirani zaposleni zadovoljni in bolj zavzeti ter učinkovitejši. Vse to vpliva na dobro klimo v podjetju, ki je ključna za doseganje ciljev.«

Kako boste vključevali lokalno skupnost v proces odločanja pri razvojnih projektih elektrarn in katere so vaše strategije za ohranjanje dobrih odnosov z lokalnim prebivalstvom?

»Tudi pri prejšnji zaposlitvi je bilo sodelovanje z lokalnimi skupnostmi pomemben vidik mojega dela, zato na neki način razumem njihov sistem delovanja in potrebe, ki iz tega izhajajo. Naše delovanje in vloga v prostoru terjata stalno komuniciranje z lokalnimi skupnostmi, občani in s predstavniki civilne družbe, saj umeščanje objektov v prostor zahte-

va širše soglasje. Prepričan sem, da brez iskrenega in odprtega dialoga z vsemi deležniki v prostoru ni mogoče uspešno opravljati naše dejavnosti. Tudi zaradi tega namenjamo veliko pozornosti transparentnemu poslovanju in korektnim odnosom. Lokalno skupnost jemljemo kot partnerja, s katerim na neki način živimo in delamo.«

Kako se nameravate spoprijeti s finančnimi izzivi ter optimizirati investicijske načrte v tem dinamičnem in vse bolj zahtevnem energetske okolju?

»Zelena transformacija je naša realnost in se ji ni več mogoče izogniti. Vlaganja v tehnologije in rešitve, ki so prijaznejše do okolja, so nujna in pomembna za celotno družbo. Vprašanje je samo, kdo, koliko in kam se bo vlagalo. Naša naloga je v prvi vrsti odgovorna tehnična priprava optimalnih projektov. Odgovornost je predvsem v stroškovni učinkovitosti tehničnih rešitev brez nepotrebnih stroškov. Če to nalogo dobro opravimo, sem prepričan, da bo ekonomika pokazala ugodne finančne učinke tudi na dolgi rok.«

Kakšno vlogo pa naj bi imele Soške elektrarne pri doseganju ciljev glede zmanjšanja ogljičnega odtisa?

»Naš ogljični odtis je že zdaj sorazmerno nizek. Prehod na uporabo električnih vozil in uporaba do okolja prijazne energije v vseh segmentih našega delovanja bosta našo vlogo v procesu zelenega prehoda še utrdila.«

Kateri so po vašem mnenju ključni izzivi in priložnosti za elektroenergetski sektor v prihodnosti ter kako nameravate pripraviti Soške elektrarne na te spremembe?

»V prihodnje bodo ključni izzivi v optimiziranju in prilagajanju portfelja proizvodnih zmogljivosti in povečanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ter hrambe presežkov te energije. Zemljepisni položaj nam omogoča postavitve raznolikih naprav, ki bodo omogočale 24-urno zanesljivo oskrbo z električno energijo. Naša družbena odgovornost je, da to izkoristimo. Prihodnost vidim predvsem v do okolja prijaznih in celovitih proizvodnih energetskih rešitvah.«